

3. Єрмакова Г.С. Взаємовплив релігії права у сучасному світі, *Национальный юридический журнал*. 2017. ОктябрьС.10-14. URL.<http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2017/5/2.pd>
4. Карась А.Г. Роль релігійних цінностей у процесі формування права. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 4. С. 58-62.
5. Кравчук М.В. Проблеми теорії держави і права (опорні конспекти). Тернопіль: Екон. Думка, 2016. 420 с.
6. Лубський В.І.,Харьковщенко Є.А., Лубська М.В., Горбаченко Т.Г.Церковне (канонічне) право: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 640 с.
7. Маніліч О.В. Місце релігійних норм у правовій системі держави . *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2011.Випуск 578. С.34-38.
8. Маніліч О.В. Співвідношення права та релігії як специфічних чинників соціально-нормативного регулювання суспільних відносин. *Право і суспільство*. 2012. № 6. С. 20-26.
9. Маніліч О.В. Місце релігійних норму правовій системі держави. *Право і суспільство*. 2012. № 4. С. 43-47.

Цап Г.

*студентка I курсу
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент
кафедри теорії та історії
держави і права ТНЕУ
Подковенко Т. О.*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Динамічний розвиток суспільних відносин, кардинальні зміни, які відбуваються в економічній та політичній системах, зумовлюють вимоги до формування якісно нової державності, яка повинна стати дійсно правовою. У цих умовах зростає значення правових засад в житті країни. Важлива роль у вирішенні поставлених перед країною завдань належить вітчизняній правовій системі. Розвиток правової системи нашої держави, особливо в умовах європейської інтеграції – це вагома складова майбутнього модернізованого суспільства.

Дана проблема розглядається у наукових працях багатьох науковців, адже активно зростає інтерес до вивчення інтеграційних процесів та можливих наслідків якісного перетворення правової системи України. Зокрема, варто виділити праці вітчизняних дослідників: Л. Михайлової, А. Новака, Т. Зінчука, К. Капусняка, А. Скуратівського, Л. Петручака, Ю. Оборотова, О. Крачука, Л. Васечко, В. Тація, В. Овчаренка, Н. Матузова.

Варто почати з того, що серед актуальних питань розвитку Української держави, проблема європейської інтеграції є надзвичайно важливою і водночас неоднозначною. Саме інтеграція є головним зовнішньополітичним пріоритетом України. Відповідно подальший розвиток правової системи теж пов'язаний із тими змінами, які зумовлюються євроінтеграційними процесами.

Говорячи про перспективи розвитку правової системи України, необхідно сказати і про проблеми стійкого розвитку суспільства, адже дослідження правової системи як фактора стійкого розвитку суспільства дозволить більш детально, точно і в повній мірі дослідити її стабілізуючу роль у сучасному суспільстві України [1, с. 424].

Якщо брати до уваги розвиток правової системи на нормативному рівні, то важливого значення набуває публічно-правове забезпечення національних інтересів України в умовах інтеграції, яке передбачає збереження національно-культурної ідентичності, менталітету та розвиток культурно-історичних цінностей. Саме такі моменти є корінням досконалої правової системи, бо в першу чергу культура суспільства та історичні цінності будують належний соціум, який в результаті формує модернізовану правову систему. А в умовах європейської інтеграції культурна ідентичність відіграє надзвичайно вагомий роль, бо саме вона дає поштовх до належної позиції держави у світі європейських країн, тим самим і правова система розвивається відповідно до рівня глобалізації Європейського Союзу.

Доречно зауважує А.Скуратівський про те, що правова культура є неодмінною умовою динамізації трансформаційних процесів, становлення в Україні правової держави та громадянського суспільства [2, с. 4].

Також слушно зазначає О. Мартишин: «Експансія чужої культури завжди викликає протидію. На практичному і емоціональному рівні вона проявляється у опорі національної культури, на теоретичному рівні – у розумінні необхідності відповідності державних і правових установ реальним, а значить і національним умовам» [3, с. 11].

Серед перспектив розвитку правової системи України можна виокремити наступні:

1. Формування належної та професійної суспільної правосвідомості, яка будується на повазі до права та закону, людській гідності, патріотизмі.
2. Зміцнення незалежного та справедливого правосуддя.
3. Створення модернізованої та сучасної нормативно-правової основи для стабільного розвитку.
4. Стабілізація системи законодавства та забезпечення ефективності правового регулювання.
5. Покращення українського права на підставі принципу юридичної рівності, тобто рівності всіх перед законом.

Але всі ці перспективи діятимуть лише у взаємозв'язку, адже для розвитку правової системи необхідне об'єднання всіх можливих перспектив, а не виконання лише однієї [4, с. 57-58].

Проблематика розвитку правової системи наділена комплексним характером. Для вирішення наявних проблем потрібно враховувати проблеми сучасного стану, шляхи вдосконалення і перспективи розвитку. Також необхідно взяти до уваги державу в загальному контексті європейської інтеграції, юридичні принципи, форми, цінності та цілі, яких потрібно дотримуватись в час глобалізації та уніфікації в сфері державно-правових явищ і відносин [5].

Розвиток і вдосконалення законодавчої бази будь-якої держави безпосередньо пов'язується з явищем правоутворення, що є складним соціальним процесом створення права як системи загальнообов'язкових норм, що знаходять свій прояв у правовій свідомості та правовій культурі як усього населення, так і окремих громадян [6, с. 120].

Одним із основних завдань права є здійснення управління глобалізацією, поєднання її процесів, усунення негативних наслідків. Право має виступати інструментом глобалізації й одночасно засобом управління її процесами. З цього випливає, що національні правові системи й правові культури знаходяться в постійній двосторонній взаємодії й впливають на формування і трансформацію один одного. В умовах інтеграції відбувається майже ідентичний процес. Тобто правова система теж має завдання здійснити управління інтеграцією і таким чином винести для себе необхідний результат.

Таким чином, в умовах європейської інтеграції не повинно відбуватись знищення національних правових культур та правової ідентичності, адже це невід'ємні складові процесу творення незалежної правової системи. Завдяки інтеграції усі проблеми та перспективи розвитку правової системи піддаються тому, що Україна може активно запозичувати правові норми, інститути, галузі права та сам досвід інших держав і тим самим

формувати свою особливу правову систему. Тобто розвиток і вдосконалення національних правових систем залежить від взаємодії з іншими правовими системами.

Список використаних джерел

1. Удовика Л. Г. Трансформація правової системи в умовах глобалізації: антропологічний вимір: монографія. Харків: Право, 2011. 552 с.
2. Скуратівський А. В. Формування та розвиток правової культури в українському суспільстві (філософсько-правовий аналіз) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.02.12. К., 2004. 24 с.
3. Мартышин О. В. Национальнаяполитическая и правовая культура в контексте глобализации. Государство и право. 2005. №4. С. 11.
4. Зорькин В. Д. Право в умовах глобальних змін: монографія. М.: Норма, 2013. 496 с.
5. Державно-правове регулювання в умовах трансформації суспільних відносин: [монографія] заг. ред. Ю. Л. Бошицького. Київ : Юрид. думка, 2009. 536 с.
6. Проблеми модернізації політичних систем сучасності : монографія М.І.Панов (кер. авт. кол.), Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян та ін. ; за заг. ред. Л. М. Герасіної, О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2008. С. 190.

Ціцюра О.

*студентка I курсу
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
Науковий керівник: к.і.н, доцент
кафедри теорії та історії
держави і права ТНЕУ
Ухач В.З.*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ ЗАРУЧИН В УКРАЇНІ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Вивчення генезису такого цивільно – правового інституту як заручини, дослідження сімейного права, має важливе значення у контексті визначення напрямків правотворчості нашої держави. Інститут заручин, є елементом нашої правової культури і повною мірою повинен бути досліджений і відновлений у сучасному житті

Проблематикою досліджень правового регулювання шлюбу та сім'ї, а зокрема інституту заручин, займалися такі фахівці у галузі цивільного і сімейного права, як С. А. Муромцева, Є. О. Харитонова, Я. М. Шевченко Л. А. Савченко, С. І. Шимон, В. І. Шульгін, О. І. Сафончик та інші.

Метою цієї роботи є комплексний аналіз інституту заручин, розкриття його правового регулювання, становлення та генезису в Україні. Виходячи із мети поставлено завдання розкрити сутність поняття «Інститут заручин», описати загальний розвиток та особливості його генезису.

Заручини – це урочисте скріплення згоди обох сторін на весілля, означає обіцянку, яка здійснюється в усній, вербальній формі. На сьогодні законодавство багатьох країн містить норми про те, що передувати укладенню шлюбу можуть заручини. Проте порядок здійснення заручин і юридичні наслідки відмови від шлюбу є різними.

З вступом в дію Сімейного кодексу, інститут заручин з'являється у в українському законодавстві (у грудні 2006 року до ряду статей СКУ були внесені зміни і визначення «заручин» виключено. – *Авт.*). Якщо описувати інститут заручин в найдавніші часи української держави, то необхідно згадати, що шлюбне життя було надто складним. На нього впливали сотні важливих